

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty.
kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądać niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lam. 15 gr.
na str. 2-lam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drw.

Rok VI.

Nowemiasto n. Drwęcą, wtorek dnia 16 lutego 1937 r.

Nr. 20

Jeden uczeń Szkoły Rolniczej na 10.000 ludności wiejskiej.

Problem udostępnienia młodzieży wiejskiej studiów w szkołach średnich i wyższych zyskuje coraz bardziej na popularności. Sprawie tej coraz więcej poświęca się miejsca i czasu tak w prasie, jak i w czasie dyskusji sejmowych. Zagadnienie udostępnienia studiów tej części młodzieży wiejskiej, która chce prowadzić dalej gospodarstwo rodzicielskie jest jednak przez społeczeństwo całkowicie nie doceniane.

Trzeba było dopiero trybuny sejmowej, aby szersze warstwy społeczeństwa dowiedziały się o katastrofalnym stanie, w jakim znajduje się obecnie szkolnictwo rolnicze.

Ustawa z roku 1920 przewidywała utworzenie w każdym powiecie przynajmniej dwóch ludowych szkół rolniczych. W chwili obecnej liczba szkół tego rodzaju sięga mniej więcej dwóch piątych stanu projektowanego. Co gorsza liczba ta od szeregu lat zupełnie się nie zwiększa.

W rezultacie przez ludowe szkoły rolnicze przechodzi rocznie zaledwie 5.000 młodzieży, co stanowi znikomy odsetek w porównaniu z milionami dzieci które potrzebują fachowego wykształcenia rolniczego.

Nie trzeba udowadniać, że stan taki wywiera ujemny wpływ na poziom kultury rolnej i na wydajność naszego rolnictwa. Pogarsza to jeszcze fakt, że istniejące już szkoły rolnicze rozmieszczone są bardzo nierównomiernie i z pominięciem tych właśnie części kraju, dla których mają one największą rolę do spełnienia. Najmniej ich mają woj. wschodnie i południowe. Na 10 tysięcy ludności wiejskiej przypada w województwach zachodnich około 6 uczniów ludowych szkół rolniczych, w woj. wschodnich — 2, w południowych zaś — tylko 1 uczeń.

Drugą wadą szkół rolniczych jest niedostawanie wysokości opłat za naukę do możliwości finansowych małorolnych. Przy obecnym stanie rzeczy do szkół tych mogą uczęszczać głównie dzieci zamożnych gospodarzy.

Fakt ten ilustruje następujące zestawienie: Grupy gospodarstw: ponad 20 ha, 10-20 ha, 5-10 ha, 2-5 ha, poniżej 5 ha

Liczba uczniów na 1000 gosp.	6,0	3,7	1,6	0,9	0,3
------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Przytoczone dane ilustrują najlepiej, że stopień zaspokojenia potrzeb oświatowych rolników jest ściśle uzależniony od wielkości posiadane go gospodarstwa. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że większość warsztatów rolnych w Polsce to gospodarstwa poniżej 5 ha, to zrozumiemy w jakim stopniu stan ten wywiera szkodliwy wpływ na ogólny poziom gospodarki rolnej.

Szkola rolnicza winna odegrać ważną rolę, jako czynnik postępu ekonomicznego i kulturalnego wsi polskiej. Zeby jednak rolę tę mogła dobrze spełnić, musi być powszechną i masową, wpływ jej nie może się ograniczać tylko do górnych warstw ludności rolniczej, lecz musi sięgać do mas drobnych posiadaczy rolnych.

10 miliardów na zbrojenia da pożyczka narodowa w Anglii.

LONDYN. Na posiedzeniu Izby Gmin kanclerz skarbu Neville Chamberlaina zapowiedział emisję pożyczki na cele obrony państwa.

Wedle obliczeń sir Samuela Hoare, pierwszego lorda admiralacji, pożyczka ta winna dać 400 milionów funtów (ponad 10 miliardów złotych).

— Narody świata — oświadczył Hoare — winny wiedzieć, że skoro zabieramy się do wielkiego dzieła, gotowi będziemy ponieść wielkie ofiary dla jego urzeczywistnienia. Chociaż możemy być powolni na początku, ale mamy zwyczaj szybko dochodzić do mety.

Antypolska polityka Czechosłowacji przedmiotem interpelacji w Sejmie.

Ostawiona książka pana Szeby i sformułowane w niej antypolskie tezy polityki czeskiej stały się przedmiotem interpelacji wniesionej w czwartek w Sejmie przez posła Walewskiego.

Autor interpelacji wskazuje, że książka ta pióra czeskiego ministra pełnomocnego w Bukareszcie, bardzo bliskiego współpracownika ex-prezydenta Masaryka, męża zaufania prezydenta Benesza, nagrodzona na konkursie miasta Pragi i opatrzona wstępem ministra spraw zagranicznych p. Krofity, zawiera nie tylko tendencyjne i niezgodne z prawdą przedstawienie

szeregu historycznych wypadków, związanych z dziejami naszych walk o Niepodległość i o granicę Rzeczypospolitej. Formuluje ona program polityki czeskiej wrogiej interesom naszego państwa.

Posel Walewski stwierdza, że tendencje czeskiej polityki zagranicznej, wyrażające się w dążnościach posiadania przez Czechosłowację wspólnej granicy z Sowietami, znalazły w książce p. Szeby swój pełny wyraz. Zaopatrzenie tego rodzaju pracy wstępem przez p. Krofitę wydaje się być niczym innym, jak oficjalnym wyznaniem tego programu, którego poszczególnych tez rozwojowych jesteśmy świadkami od dawna.

Cytując etapy antypolskiej polityki Czechosłowacji i wskazując m. in. na tolerowanie na swym terytorium i popieranie przez Czechosłowację wrogiej, wywrotowej roboty terrorystycznej organizacji ukraińskiej, wymierzonej przeciwko państwu polskiemu, p. Szeby i Walewski stwierdza, że w świetle tej polityki książka p. Szeby nie wydaje się rewelacją.

Podkreślając, że daleki jest od przypisywania jakiegokolwiek większego znaczenia tym rewizjonistycznym tendencjom Czechosłowacji, interpelant pragnie niemniej sformułować pod adresem ministra spraw zagranicznych pytanie jak ocenia on fakt opatrzenia tej kłamliwej z gruntu i wrogiej w stosunku do Polski książki wstępem kierownika czeskiej polityki zagranicznej.

Opinia polska domaga się odpowiedzi na jasno sformułowane pytanie: Jak rozumieć wyrażenia się spoza zasłony enuncjacji czeskiej na temat „braterstwa słowiańskiego“ wrogi program polityczny względem Polski i co znaczą fantastyczne pomysły p. Szeby dotyczące zmian terytorialnych?

Czy wierzyć pokojowym przyjaznym zapewnieniom, wypowiedzianym przez Czechosłowację, wówczas gdy padają uroczyste deklaracje kierowników czeskiej nawy państwowej o ich dążeniu do życzliwych i dobrych stosunków z Polską — czy też słowa ich nie posiadają żadnej wartości, a właściwie ich tendencje rozumieć mamy w ten sposób, jak sformułowane są one w książce p. Szeby i w kontrasygnacji czeskiego ministra spraw zagranicznych?

W atmosferze wzajemnego zrozumienia potrzeb

Zawarcie układu handlowego polsko-niemieckiego na dalsze 2 lata.

WARSZAWA. Trwające od trzech miesięcy rokowania handlowe z Niemcami zostały zakończone. Rokowania toczyły się częściowo w Berlinie a częściowo w Warszawie. W wyniku rokowań przedłużony został układ gospodarczy i płatniczy polsko-niemiecki z dnia 4 listopada 1935 na dalsze dwa lata.

Układ ten reguluje zagadnienia obrotu towarowego, rolniczego, rozrachunkowego oraz waloryzacyjnego. W zawartym układzie handlowym wysokość plafonu importowego i eksportowego została utrzymana po 176 miln. zł. dla każdej strony rocznie.

Rokowania handlowe polsko-niemieckie toczyły się w atmosferze wzajemnego zrozumienia potrzeb, to też z obu stron dokonano szeregu ustępstw, rozumiejąc konieczność ożywienia obrotów gospodarczych obu krajów.

Ze strony polskiej układ podpisze wiceminister Spraw Zagr. — Szembek i dyrektor departamentu handlowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu Geppert, a ze strony niemieckiej ambasador Rzeszy w Warszawie Moltke i rada ambasady Homann.

W imieniu całej Polski

Zyczenia P. Prezydenta dla Ojca świętego.

WARSZAWA. Z okazji 15-tej rocznicy koronacji Ojca św., Prezydent Ignacy Mościcki przesłał pod adresem jego świątobliwości Piusa 11-go telegram następującej treści:

„W imieniu całej Polski, która w ciągu długich tygodni z żywym i pobożnym niepokojem śledziła wiadomości, dotyczące stanu zdrowia Waszej Świątobliwości i która przyłącza się dziś z uczuciem szczególnego przywiązania do radości, wywołanej w całym świecie katolickim przez Jego postępujący powrót do zdrowia, proszę Waszą Świątobliwość aby z okazji rocznicy koronacji raczył przyjąć wyrazy hołdu i mego synowskiego przywiązania jak również najgorętsze i wciąż żywe moje oraz narody polskiego życzenia całkowitego powrotu do zdrowia Waszej Świątobliwości oraz długiego a coraz bardziej chwalebne go panowania apostolskiego“.

Nabożeństwo w katedrze warszawskiej z udziałem P. Prezydenta Rzplitej i Marszałka Smigłego-Rydz.

W piątek o godz. 10 rano z okazji 15-tej rocznicy koronacji papieża Piusa XI-go zostało odprawione w katedrze św. Jana w Warszawie uroczyste nabożeństwo.

Mszę celebrował w asyście duchowieństwa ks. arcybiskup Gall.

Na nabożeństwie obecni byli: Pan Prezydent Rzplitej, Marszałek Polski Smigły-Rydz, marszałek Senatu Prystor, członkowie Rządu z wicepremierem Kwiatkowskim, reprezentujący marszałka Sejmu wicemarszałek Podolski ambasadorowie i posłowie państw. akredytowanych w Warszawie, podsekretarze stanu, senatorowie i posłowie, generalicja, przedstawiciele władz. Świątynię wypełniły poczty sztandarowe związków i organizacji, oraz dziatwa szkolna.

100.000 ha gruntów zostanie rozparcelowanych w roku 1938.

WARSZAWA. Dnia 12 bm. pod przewodnictwem p. Premiera gen. Sławoj-Składkowskiego odbyło się posiedzenie Rady Ministrów, która uchwaliła rozporządzenie o ustaleniu na r. 1937 wykazu imiennego nieruchomości podlegających przymusowemu wykupowi oraz rozporządzenie o ustaleniu planu parcelacyjnego na rok 1938.

Uchwalony przez Radę Ministrów wykaz imienny obejmuje 65.430 ha gruntów, które w przypadku gdyby nie zostały prywatnie rozparcelowane przez właścicieli w przeciągu 1937 r. ulegną przymusowemu wykupowi przez państwo na cele reformy rolnej. Poza województwami poleskim i stanisławowskim, w których parcelacja prywatna całkowicie wypełniła wyznaczony plan parcelacyjny oraz poza województwem śląskim, gdzie na górnośląskiej części tego województwa nie obowiązuje ustawa o reformie rolnej, wykaz imienny obejmuje wszystkie pozostałe województwa. Uchwalony jednocześnie plan parcelacyjny na rok 1938 obejmuje ogółem 100.000 ha gruntów.

